

[Aksel Larsen.]

styre, kan give en saa omfattende Bemyndigelse til en enkelt Minister. Saa vidt jeg kan bedømme Retsforbundets Forslag, er det en Fuldmagt til en Minister, som aldrig i Danmarks parlamentariske Historie har været givet. Det vil faktisk sige, at man giver Handelsministeren ene Mand Hals- og Haandsret over praktisk talt hele vort Erhvervsliv. Det vil vi ikke være med til.

Vi har taget Afstand fra at stille særlige Ændringsforslag, fordi vi er af den Mening, at man maa lade Regeringen tage Ansvaret for Lovgivningens forskellige Bestemmelser, og fordi vi er af den Mening, at saa uendeligt meget i øvrigt afhænger af den Maade, hvorpaa Loven og dens enkelte Paragraffer føres ud i Livet af Regeringen og Administrationen, men vi har villet pointere, at det er nødvendigt at ledsage en saadan Lovgivning med den fornødne Priskontrol. Derfor har vi stillet et Ændringsforslag, der, som de ærede Medlemmer vil vide, har nøjagtig samme Ordlyd som den foreslaaede § 16 i Embedsmandsudvalgets oprindelige Forslag.

Ved første Behandling spurgte jeg Ministeren, hvorfor man ikke havde medtaget denne § 16. Jeg fik det Svar, at Ministeren mente i den øvrige Lovgivning at have tilstrækkelig Bemyndigelse til at imødegaa ublu Prisforhøjelser. Det forekommer mig, at Kendsgerningerne beviser det stik modsatte. Kendsgerningerne om Prisstigningen og Kendsgerningerne om visse Kredses Udnyttelse af det Monopol, der er skabt, viser, at det i høj Grad er nødvendigt at gribe ind med ekstraordinære prisregulerende Bestemmelser og Straffebestemmelser over for dem, der uretmæssigt forhøjer Priserne i Ly af den Vareknaphed, der bliver en Følge af en Lovgivning som denne. Derfor har vi foreslaaet, at Embedsmandsudvalgets § 16 skulde optages i Lovforslaget, som det nu foreligger, og jeg anbefaler dette vort Ændringsforslag til Vedtagelse.

Vi har desværre set os nødsaget til paa et meget sent Tidspunkt at stille et Underændringsforslag. Vi havde ingen Vej uden om det, fordi Underændringsforslag almindeligvis kan stilles lige indtil det Øjeblik, det Møde begynder, hvori den paagældende Sag skal behandles. Det vil sige, at vi andre ikke lærer dem at kende, før Mødet er begyndt. Og hvis vi ønsker at stille Underændringsforslag, kan dette ikke godt ske, før Mødet er begyndt. Jeg siger dette til Forklaring, men jeg ved jo i øvrigt, at Tinget har besluttet, at vort Underændringsforslag kom-

mer til Behandling. Vi har stillet det i Anledning af Underændringsforslaget fra de ærede Medlemmer Hr. Hartel, Ellbæk-Jessen, J. S. Foget, Jens Thomsen og Valdemar Thomsen. Meningen med vort Underændringsforslag er den, at vi i og for sig godt, naar det endelig skal være, naar Sagen skal sættes paa Spidsen, kan tilslutte os Tanken om, at de saakaldte Ejere af Eksportvarerne ogsaa skal have Monopol over den Valuta, der indtjenes. Vi finder blot, at denne Tankegang er absolut stridende mod hele Det frie Folkepartis og mod i det hele taget alle Landbopartiernes hidtidige Agitation. Man har nemlig fra den Side stærkere end fra nogen anden agiteret mod alle Monopoler, men det viser sig altsaa ved Forslag fra Det frie Folkeparti, at de eneste, man synes skal have Monopol, er ens egne. Men naar man nu tager dette Standpunkt, siger vi, at vi kan under visse Omstændigheder godkende det, men saa er det jo ikke tilstrækkeligt, at man blot siger, at Ejerne skal raade over Valutaen; saa maa man undersøge, hvem der kan betragtes som Ejere i den Forstand, at de har Lod og Del i de Værdier, der eksporteres. Derfor har vi stillet det supplerende Underændringsforslag, som jeg med Formandens Tilladelse gerne vil læse op i dets Ordlyd:

„Ved „Ejeren“ forstaas samtlige Producenter, Arbejdere, erhvervsdrivende og Institutioner samt andre, der paa nogen Maade har medvirket ved Fremstillingen, Forædlingen eller Transporten af Eksportproduktet. Ministeren for Handel, Industri og Søfart bemyndiges til i Forbindelse med Rigsdagens Valutaudvalg at fastsætte nærmere Regler for Skabelsen af det Organ eller de Organer, hvorigenem de paagældendes Andel i Dispositionsretten skal udøves, saaledes at der saa vidt muligt sikres dem Indflydelse i Forhold til deres Antal og deres Andel i Eksportværdien.“

Til yderligere Forklaring vil jeg sige, at det jo ikke blot er Landboerne eller de saakaldte Brugere af Landbrugsejendomme, der maa have Andel i Eksportværdien af Smør, Flæsk, Kød o. s. v. Det er da indlysende, at Landarbejderne ogsaa maa have Andel i denne Værdi og altsaa have Dispositionsret over Valutaen. Det samme turde gælde Mejerister og Slagteriarbejdere, og der kan formentlig ikke være Tvivl om, at de Transportarbejdere, som besørger Transporten til danske Havne og Indladningen i Skibene, og Søfolkene, som sejler med Skibene til England og andre oversøiske Markeder, ogsaa har deres Andel i den indtjente